

רעפ 4759/22 - רביע זניד נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 4759/22

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: רביע זניד

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
ב-עפ"ג 20284-02-22 מיום 1.6.2022 שניתן על ידי הנשיאה ר' יפה-
כ"ץ, השופט י' עדן והשופטת ר' תורן

בשם המבקש:

החלטה

1. לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (הנשיאה ר' יפה-כ"ץ, השופט י' עדן והשופטת ר' תורן) ב-עפ"ג 20284-02-22 מיום 1.6.2022, בגדרו נדחה ערעור המבקש על הכרעת הדין וגזר הדין של בית משפט השלום בבאר שבע (השופט י' עטר) ב-ת"פ 68477-06-21 מיום 25.1.2022.

2. בכתב האישום המתוקן שהוגש נגד המבקש מתואר אירוע בריחה של אדם שזהותו אינה ידועה (להלן:

האחר), לו קשר משפחתי עם המבקש. כמפורט, ביום 20.6.2021 בשעה 14:37 או בסמוך לכך, נהג האחר ברכב בבעלות המבקש לכיוון היישוב שגב שלום. אז, שוטר סימן לאחר לעצור את רכבו לבדיקה שגרתית, ואולם האחרון החל להאיץ את מהירות נסיעתו ולהימלט. בהמשך, שני שוטרים נוספים החלו לנסוע אחריו, תוך שהם כורזים לו לעצור; האחר נסע באופן שכמעט פגע בשוטר; ולאחר זמן נסיעה, עצר את רכבו, נמלט רגלית והחל בהימלטות לתוך בית ספר סמוך.

לאחר המתואר לעיל, הגיע האחר אל המבקש וידע אותו בדבר העבירות שביצע. במעמד זה, המבקש מסר לאחר את מכשיר הטלפון הנייד שלו, וזה התקשר למוקד 100 של המשטרה באמצעות מספר הטלפון בבעלותו של המבקש, הזדהה בשמו ופרטי תעודת הזהות שלו, ודיווח כי הרכב נגנב.

במעשיו המתוארים של המבקש, וביודעו שהאחר ביצע עבירות, סייע לו בכוונה שיימלט מעונשו. בגין האמור, יוחסה למבקש ביצוע עבירה של סיוע לאחר מעשה, לפי סעיפים 260 ו-261 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק).

3. בתשובתו לכתב האישום, המבקש כפר במיוחס לו, ולאחר שהסתיימה פרשת ראיות התביעה, הצדדים הגיעו להסדר טיעון בגדרו הוסכם כי המבקש יחזור בו מכפירתו, יודה בעובדות כתב האישום המתוקן ויורשע בו. עוד הוסכם, כי הצדדים יעתרו במשותף לעונש מאסר בפועל בן 7 חודשים בניכוי ימי מעצרו של המבקש, כאשר המשמעות היא שתקופת המאסר כבר רוצתה במלואה; זאת, לצד עונש מאסר על תנאי, וכן עונש פסילה על תנאי, לשיקול דעת בית המשפט.

הצדדים אף הסכימו באשר לקיום חובת הגשת תסקיר שירות המבחן בעניינו של המבקש מחמת גילו, כך שהתסקיר ששימש בשלב מעצרו והוגש בשנה האחרונה, ישמש כתסקיר לעניין העונש.

4. לאור האמור, הורשע המבקש על פי הודאתו במיוחס לו בכתב האישום המתוקן. בית המשפט המחוזי בגזר הדין מצא לאמץ את ההסכמה העונשית אליה הצדדים הגיעו במסגרת הסדר הטיעון, בצינו כי ההסדר סביר בשים לב לקושי הראייתי עליו עמדו הצדדים. משכך, גזר על המבקש 7 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו; 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור את העבירה בה הורשע, למשך 3 שנים, וכן 6 חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי לבל יעבור עבירה בה הורשע בזיקה לשימוש ברכב, למשך 3 שנים.

5. המבקש ערער על הרשעתו וגזר דינו לבית המשפט המחוזי. במוקד ערעורו טענה כי נפלה טעות

משפטית בהרשעתו מן הטעם שבכתב האישום המתוקן נכתב כי מיוחסת לו עבירה לפי סעיף 261 לחוק, כאשר לא פורט האם עסקינן בעבירה לפי סעיף קטן 261(1) לחוק שעניינה סיוע לביצוע עבירת פשע, או 261(2) לחוק שעניינה סיוע לעבירת עוון. משכך לטענתו, לא ייתכן כי יורשע בעבירה שאין לו מושג מה טיבה, ועל כן הרשעתו בטלה מעיקרה. עוד נטען נגד ההסתמכות על תסקיר המעצר כתסקיר לעניין העונש בניגוד ללשון החוק.

6. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור, בהסתמכו בין היתר על הוראת סעיף 215 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, תוך שקבע כי הפגם שנפל בפסק הדין של בית משפט השלום אינו חמור - וודאי שלא באופן המצדיק את ביטולו. הודגש כי הכרעת דינו וגזר דינו של בית משפט השלום ניתנו בעקבות הסדר טיעון "סגור" שנערך בין הצדדים לאחר שמיעת ראיות; וכי בנסיבות אלו, בהן לא פורט האם למבקש מיוחסת עבירה לפי סעיף קטן 261(1) או (2) לחוק, חל הכלל הרווח בהליכים פליליים לפיו טעות שכזו פועלת לטובתו של הנאשם. לפיכך, יש לראות את המבקש כמי שהורשע בעבירה לפי סעיף 262(2) לחוק.

בדומה, נדחתה טענת המבקש נגד הסתמכות על תסקיר המעצר בשלב גזירת הדין. צוין כי אמנם תסקיר המעצר לא נועד לשימוש בהליך העיקרי, אלא שהצדדים הסכימו על שימוש זה בתסקיר על מנת להביא לשחרור המבקש ממעצר על אתר ובכך לסיים את ההליך הפלילי מוקדם ככל האפשר - שכן תקופת עונש המאסר בפועל שהוטל עליו רוצתה במלואה בשלב זה. בנסיבות אלה נקבע כי לא נפגעו זכויותיו של המבקש, ומשכך אין להורות על ביטול ההליך "מטעמי צדק".

בית המשפט המחוזי הוסיף וציין כי המבקש אף לא טוען לכשל בייצוג לפני בית משפט השלום על אף שלכאורה בא כוחו היה שותף מלא "לטעויות" הנטענות - אלא מפנה את טענותיו נגד המשיבה ובית המשפט בלבד. מכאן נקבע שדומה כי המבקש קיבל ייצוג ראוי, וספק אם הטענות שהעלה כעת לגבי הרשעתו באיזה מן תת-הסעיפים בסעיף 261 לחוק או קיום חובת התסקיר, הן שעניינן אותו בעת עריכת הסדר הטיעון שהביא לשחרורו ממאסר.

7. מכאן הבקשה שלפניי.

המבקש שב וחוזר על הטענות אשר העלה לפני בית המשפט המחוזי, ובכלל זה טוען כי נפלו בעניינו פגמים משפטיים מהותיים, שבהצטברם, "חובה היה על בית המשפט קמא להורות על ביטול הכרעת הדין

וגזר הדין". כך, באשר להיעדרה של הוראת החיקוק הספציפית בסעיף 261 לחוק בכתב האישום המתוקן, כמו גם היעדר הגדרתה של העבירה שביצע האחר; וכך באשר לחובת הגשת תסקיר לעונש מפאת גילו.

לאור האמור, המבקש טוען כי נגרם לו אי-צדק העולה כדי עיוות דין, ועל כן יש להורות על קבלת בקשתו במובן זה שיתקבל ערעורו ותבוטל הרשעתו וגזר דינו.

דיון והכרעה

8. דין הבקשה להידחות.

הלכה היא, כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במשורה ובמקרים חריגים בלבד בהם מתעוררת שאלה משפטית רחבת היקף החורגת מעניינו הפרטני של המבקש, או בנסיבות המקימות חשש לעיוות דין או אי צדק מהותי (רע"פ 3634/22 מזפר נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (17.7.2022)). הבקשה שלפניי אינה נמנית עם אותם מקרים חריגים, ודי בכך כדי לדחותה.

9. טענות המבקש רובן ככולן נטועות בגדר עניינו הפרטני ואינן מעוררות כל שאלה משפטית עקרונית הראוי לה להתברר במסגרת בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי".

היענות לבקשה אף איננה נדרשת כדי למנוע עיוות דין - טענות המבקש נגד הכרעת דינו וגזר דינו של בית משפט השלום נדונו בהרחבה בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, אשר פסק כי זכויותיו של המבקש לא נפגעו וממילא לא נגרם לו עיוות דין.

המבקש הודה בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון "סגור" שכלל אף הסכמה לעניין הגשת חובת תסקיר המעצר בהליך העיקרי - וזאת על מנת שישוחרר בהקדם ממעצר ובכך יסיים אף לרצות את עונש המאסר בפועל שהוטל עליו. במצב דברים זה, לא נותר לי אלא להפנות לקביעת בית המשפט המחוזי בהתייחסו לסוגיית התסקיר בעניינו של המבקש כי "ניתן אף לומר כי השמירה על זכויותיו היא שהביאה, למעשה, לעשיית השימוש בתסקיר המעצר במסגרת ההליך העיקרי..."; וכי בהתאם להסכמת הצדדים באותו דיון המבקש היה אמור להשתחרר כך ש"הותרתו במעצר לצורך קבלת תסקיר, חותרת תחת הרציונל של הצורך בקבלת התסקיר בגילו...". (שם, עמ' 6-7).

10. אף לא ניתן להתעלם מחומרת המעשה המיוחס למבקש, אשר על אף התוודעותו לביצוע העבירות אותן ביצע האחר, לא זו בלבד שלא דיווח לכוחות המשטרה אלא "הגדיל עשות" וסייע לו בהימלטותו מהם. התנהגות זו משקפת זלזול בוטה בשלטון החוק ואף בכוחות השיטור - ושומה על בתי המשפט לפעול למגרה באמצעות ענישה מרתיעה. בהינתן האמור, ובהתחשב בחומרת נסיבות ביצוע העבירה, דומה כי בית משפט השלום אף הקל עמו.

משאלו הם פני הדברים, הרי שאין כל עילה להתערבות ערכאת הערעור, קל וחומר ב"גלגול שלישי".

11. סוףדבר: הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ז בתמוז התשפ"ב (26.7.2022).

ש ו פ ט
